

MYNDIGHETEN FÖR
TILLGÄNGLIGA MEDIER

Att skriva enkla, begripliga texter

katarina.carlstein.carlsson@mtm.se

1 av 4 vuxna...

...klarar inte av att läsa en nyhetsartikel och sedan återberätta den.

Lättläst för vem?

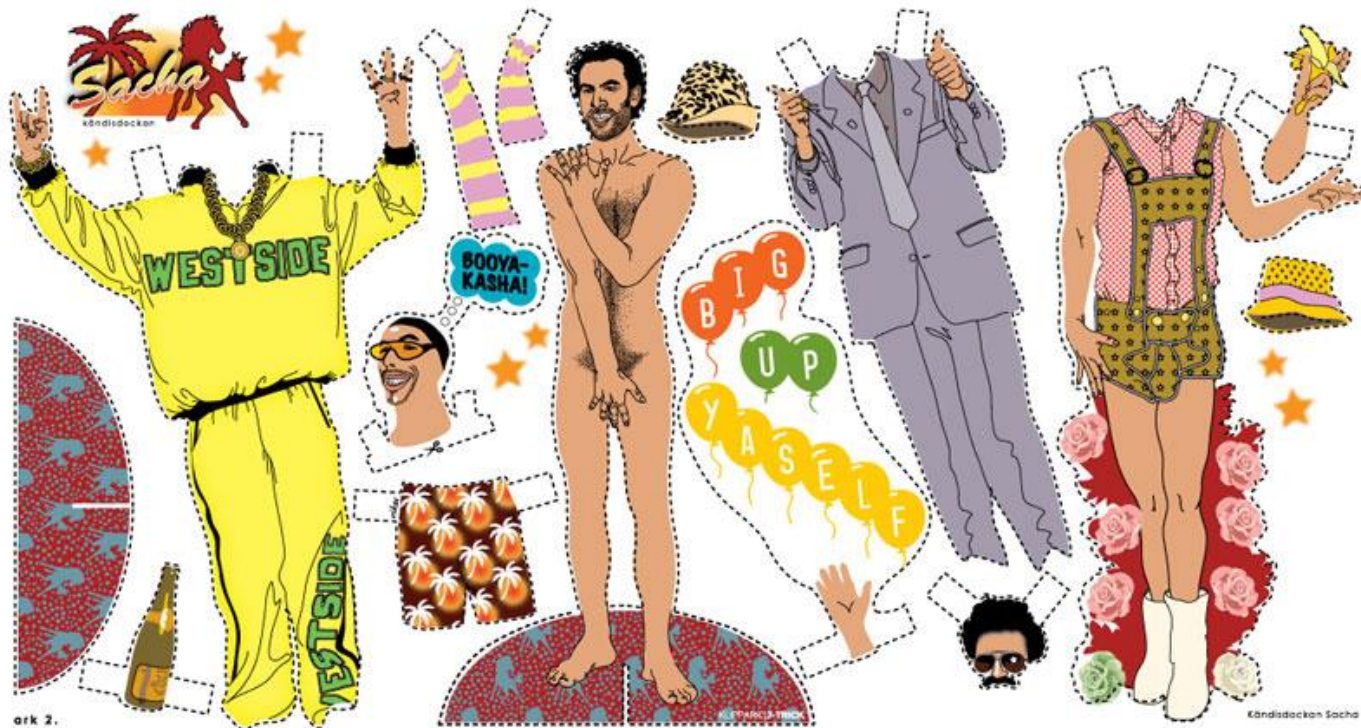
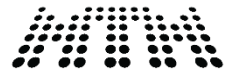

Illustration Helena Shutrick

Lättläst för vem?

Personer med:

- Funktionsnedsättning
- Annat modersmål
- Ovana läsare

FN:s mänskliga rättigheter

§19 Alla har rätt att få information som de vill ha.

Språklagen från 1 juli 2009

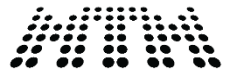
11 §

Språket i offentlig verksamhet ska vara vårdat, enkelt och begripligt.

Svårigheter med texter

- Avkoda ord
- Skumläsa texter
- Orientera sig i texter
- Koncentrera sig på långa textavsnitt

Hur känns det när du ska öppna ett brev från läkaren?

I en lättläst text jobbar vi med:

- Innehåll
- Språk
- Form
- Bild

Skriv kort!

Ursäkta att mitt brev är så långt.
Jag hade inte tid att skriva det kortare.

Winston Churchill

Anpassa texten

- Vem är din läsare?
- Var ska texten läsas?

Använd du-tilltal

Efter en olycka har SL beslutat att stänga av 39 rulltrappor på elva innerstadsstationer. Detta medför begränsad framkomlighet för dig som resenär, särskilt under rusningstid.

Du får gå i de stillastående rulltrapporna, men trycket på dem, hissar och vanliga trappor kommer att vara stort. Reser du vanligtvis till någon av de här stationerna, framförallt under rusningstiden, välj gärna en annan resväg om du har möjlighet.

Vad har läsaren för förkunskaper?

Vilks: "Nu är det slutskojat"

Roffe

Roffe?

Roffe Wikström, Sveriges blueskung

Roffe?

Min roligaste klasskamrat på högstadiet

Roffe?

Skriv det viktigaste

- Det är du som bestämmer vad som ska vara med.
- Läsaren vet inte vad du har valt bort.
- Läsaren litar på att du är klok.

Lotsa läsaren genom texten

Rubriker och mellanrubriker hjälper läsaren att hitta i texten.

Luft mellan stycken gör läsningen mer vilsam.

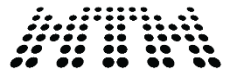

- Innehåll
- Språk
- Form
- Bild

Undvik svåra ord

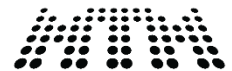
Använd vanliga, vardagliga ord.

Munsönderfallande tabletter

Bild: apotea.se

Prehospitala kliniken

Bild:sverigesradio.se

Undvik stoppord

Packa vantar m.m

Bild: depositphotos.com

Undvik bildspråk, skriv konkret

Politiker i blåsväder

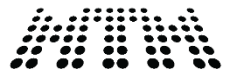

Bild på Mattias Karlsson:
svt.se

All information om dig finns i våra datorer

Landstingskatalog

Undvik sammansatta ord

Sammanträdesrum

Bild: informationsförlagsgruppen

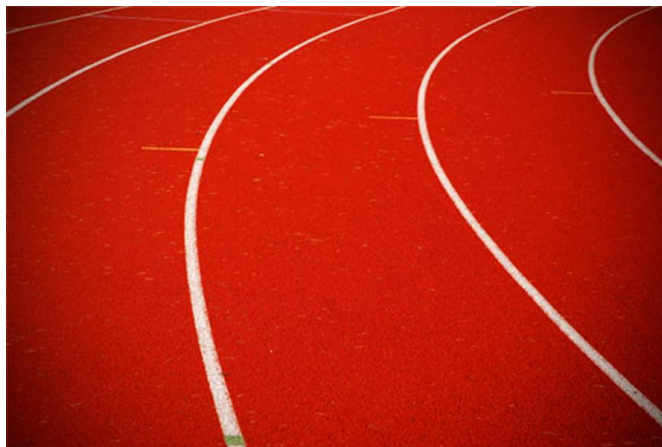

Undvik ord med samma betydelse

- Banan

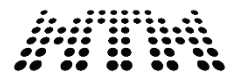
- Banan

Vad är en dansbanan?

Bild: reddit.com

Skriv i aktiv form

Besparingar har genomförts i barnomsorgen.

Kommunstyrelsen har bestämt att förskolorna får fler barn på varje avdelningen.

Använd rakt ordföljd

Globen, som ligger söder om Stockholm, är rund.

Globen är en rund arena. Den ligger söder om Stockholm.

Bild Lars Palm

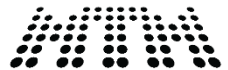

Siffror är svåra

Undvik siffror...

Är det siffran som är viktig
eller siffrans betydelse?

Landstinget har 2 miljoner mer i
budget för år 2015.

Hela arenan var fullsatt

Det kom 40 000 besökare till matchen.

Olika sätt att skriva siffror

- 25 000 personer
- 25 tusen personer

18 000 000 kronor

18 miljoner kronor

- Innehåll
- Språk
- Form
- Bild

En liten
BON,
Som kallas
BONDE =
PRACTICA
Eller
Wåderbok,

Innehållandes

Några stöna Reglor, huruledes man
skal känna och lära Årsens lopp,
altid warandes år ifrån år.

Fronime Läsare fdy nu mig,
Mycket Förstånd lærer jag dig.
Bonde-Practica är mit Namn,
Läs mig, det lårder dig til gagn.
Det hela Årsens lopp wil jag dig lära,
Hwar efter du dig skal regera.

Tryckt i År.

Form

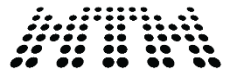
- Typsnitt
- Radernas längd
- Varierande längd på meningarna
- Ojämn högermarginal
- Punktlistor

HÄR KAN DU SJÄLV SE HUR SVÅRT DET ÄR
ATT LÄSA BARA VERSALER. ÖGAT FÅR
INTE DEN OJÄMNA LINJEN SOM HJÄLPER
TILL ATT AVKODA TEXTEN.

Undvik att kommunicera ”grafiskt”

Skriv i en spalt.

Då kan ögat enklare följa texten.

Och så brukar jag rekommendera
att ni skriver en mening för varje tanke.

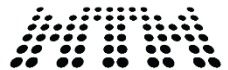
Frasanpassat radfall

Vi skriver ofta lättlästa texter
med ojämn högermarginal.

Vi bryter raderna efter punkt
och komma.

Mellan stycken har vi blankrad.

Det hjälper våra läsare
att få rytm i läsningen
och ger dem en chans att vila.

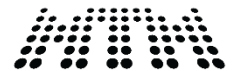

Vi skriver ofta lättlästa texter med ojämn högermarginal. Vi bryter raderna efter punkt och komma. Mellan stycken har vi blankrad. Det hjälper våra läsare att få rytm i läsningen och ger dem också en chans att vila.

Samspel mellan text och bild

The screenshot shows a Windows Internet Explorer browser window displaying the Sydsvenskan website. The address bar shows the URL <http://www.sydsvenskan.se/>. The page content includes a navigation menu with categories like Malmö, Lund, and Sport, and a main article titled "Just nu: 15 år för gatuköksmordet i Malmö". The article features a large image of a green bus and a portrait of a man. An advertisement for SBAB BANK is positioned at the top of the page, featuring a woman's portrait and the text "Här sitter jag och pratar BOLÅN fram till 21.00 ikväll." The browser's taskbar at the bottom shows several open applications, including "Start", "Inkorgen - Outlo...", "Fw: En grej till...", "polken", "Värmlandstrafiken", "Sydsvenskan-Ny...", "Microsoft Power...", and "Att resa med Vär...".

- Innehåll
- Språk
- Form
- Bild

ÄLDREMSORG

KOMMUNAL HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

HANDIKAPPMSORG

INDIVID- OCH FAMILJEMSORG

HANDIKAPFACILITET
ACCESS FOR DISABLED PERSONS

Folkets främsta företrädare

Sverige har sedan länge ett demokratiskt statsskick med riksdagen som högsta beslutande instans. Det är en representativ demokrati, vilket innebär att medborgarna väljer representanter, riksdagsledamöter, som i sin tur fattar besluten. Det är också ledamöterna som utser landets statsminister och därmed påverkar politikens inriktning under de närmaste åren. Grundlagarna anger ramarna för hur riksdagen och regeringen kan utöva den makt de fått av väljarna. Regeringsformen är den främsta av de fyra grundlagarna. Av den framgår att demokratin i Sverige bygger på parlamentarism. Det innebär att regeringen måste accepteras av parlamentet, riksdagen, för att kunna utöva sin makt. Kungen är Sveriges statschef men saknar politisk makt.

Folket har valt riksdagen

Sverige har haft demokrati länge.
Demokrati betyder framför allt
att svenska medborgare väljer de ledamöter
som de vill ha som representanter.
Det betyder att de 349 ledamöterna
beslutar åt medborgarna i riksdagen.

En viktig del i demokratin
är att det finns olika politiska partier
att rösta på.

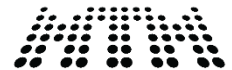
Det parti som de flesta har röstat på
kan bilda regering.
Ofta bildar flera partier regering tillsammans.
Ledamöterna röstar sedan om
vem som ska bli Sveriges statsminister.
Grundlagen regeringsformen säger
att ingen regering kan styra Sverige
om riksdagen inte vill det.

Kungen är Sveriges statschef
men har ingen makt.

FOTO: MELKER DAHLSTRAND

De 349 riksdagsledamöterna samlas i kammaren.
Riksdagsledamöterna säger vad de tycker,
debatterar med varandra och beslutar i kammaren.

Tack!

Katarina Carlstein Carlsson

katarina.carlstein.carlsson@mtm.se

www.mtm.se

MYNDIGHETEN FÖR
TILLGÄNGLIGA MEDIER

